

Reservation från Miljöpartiet de gröna i Danderyd mot majoritetens beslut om budget för 2016 till förmån för egna yrkanden enligt nedan

Ändringsyrkande ÖVERGRIPANDE MÅL

Nytt mål

Danderyds kommun ska verka för att skydda, tillgodose och främja alla kommuninvånarens mänskliga rättigheter inom samtliga kommunala ansvarsområden.

Mänskliga rättigheter är inte något vi kan välja bort utan en skyldighet som berör samtliga våra politikerområden. Det handlar om rätten till hälsa, utbildning, delaktighet och inflytande. En konsekvent rättighetsbaserad politik lägger tonvikten på samtliga mänskliga rättigheter; såväl de medborgerliga och politiska som de ekonomiska, sociala och kulturella. Administrativa ramverk som tydliggör ansvarsfrågan blir därför en nödvändig del av all rättighetsbaserad politik.

Att inhämta kunskap från en handlingsplan, underhållsplan eller bemötandeplan ger inte kompetens men är förutsättningen för det. Att ha ett människorättsperspektiv i den dagliga verksamheten ger en guide för hur prioriteringar ska göras inom och mellan olika politikområden. Det finns en tendens att se alla olika krav som framställs som olika särintressen, utan någon inneboende rangordning. Läger man ett rättighetsperspektiv på kraven blir det däremot tydligt att en satsning på hörselslinga i en samlingsal har en annan dignitet än en satsning på en ny ishall.

Ändrat mål

Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service

ändras till

Danderydsborna ska erbjudas en bra, rättssäker och attraktiv service

Ändringsyrkande BUDGET

Kommunstyrelsen

Drift

Framtagande 2016 av ett debattforum på kommunens hemsida

400 tkr

Det latinska ordet forum betyder allmän plats eller marknad. Nyckelordet är i detta sammanhang *allmän*. Det kan inte vara meningen att kommunen ska begränsa vad som får diskuteras i medborgarnas forum för debatt på nätet. Danderydsborna ska ges möjlighet att göra sin röst hörd i alla kommunala ärenden – således inte bara i frågor som kommunens politiker och nämnder prioriterar för stunden.

Miljöpartiet de gröna har i olika sammanhang föreslagit att debattforumet ska utformas som ett system av s.k. e-förslag (e-petitioner). I ett sådant system kan medborgare publicera förslag som därefter kan "signeras" av andra medborgare som gillar förslaget. De som inte gillar förslaget kan publicera egna förslag vilka i sin tur också kan gillas av andra.

Genomförande av workshop med politiker och tjänstemän från alla nämnder i samband med den årliga revideringen av Miljöprogrammet **200 tkr**

Miljöprogrammet är ambitiöst med bra bakgrundsbeskrivningar. Det avgörande för hela programmet trovärdighet är handlingsplanen. En handlingsplan måste vara tvingande för att målen ska uppfyllas och ha olika tidsperspektiv för att säkerställa genomförandet. Danderyds miljöprogramms handlingsplans åtgärder är relevanta och bra på många sätt men är bara "förslag till nämnder där det finns frihet att välja förslag till åtgärder/aktiviteter". Dessutom är de flesta förslagen till åtgärder tidsatta till slutet av programperioden, ofta sista året 2020. Det innebär stor risk att hela miljöarbetet skjuts på framtiden och sedan glöms bort. Nyckeltalen är i en del fall ej lokalt mätbara. För att möjliggöra miljöprogrammet och handlingsplanen krävs även att ekonomiska och personella resurser öronmärks till genomförandet.

Framtagande av folkhälsorapport som visar hälsoläget och livsvillkoren för barn och unga i Danderyd **100 tkr**

Hälsa är en resurs för den enskilde individen medan folkhälsa är ett gemensamt mål för kommunen. Folkhälsomyndigheten skriver om kommunernas folkhälsoarbete - *Tänk efter före, skapa en struktur för genomförandet och lär av dina erfarenheter – då ökas chanserna att lyckas med implementering.* Förutsättningen för att kunna följa uppmaningen är att det finns en folkhälsorapport att implementera.

Det är en viktig uppgift för kommunen att identifiera de folkhälsofrågor som behöver tydliggöras och där effektiva insatser kan göras. Kommunen har stort inflytande över de miljöer där barnen rör sig och ska ta ansvar för att dessa inte bidrar till ohälsa. Det handlar om barns och ungdomars livsvillkor i skolan, i hemmet och i kommunen som helhet. Kommunen ansvarar för en omfattande samhällsservice med förskola, skola, gymnasium, vuxenutbildning, socialtjänst, stadsplanering och byggnadsfrågor, hälso- och miljöskydd, renhållning och avfall, bibliotek, krisberedskap, restriktioner för alkohol- och tobaksförsäljning.

För att kommunstyrelsen ska kunna få en övergripande bild av vilka prioriteringar som behövs för att förbättra barns och ungas hälsa och livsvillkor måste det finnas en samordnad rapport om läget, en folkhälsorapport. Det är bara genom en kommunövergripande policy som det går att sammanställa en folkhälsorapport om barns och ungas livsvillkor.

Framtagande av definitionslista för respektive nämnd så att rätt begrepp och nomenklatur används i kommande budget- och redovisningsarbete **0 kr**

För flera nämnder råder förvirring gällande olika begrepp och nomenklatur som används i budgeten. För att undvika missförstånd och egna tolkningar föreslår Miljöpartiet att respektive nämnd på enklaste sätt upprättar en definitionslista innehållande de förkortningar, begrepp och den nomenklatur som nämnden använder i sin budget. Så länge det saknas enhetlig terminologi är det svårt att ta fram tillförlitliga nyckeltal för uppföljning och jämförelser. Med tydliga definition kommer tolkningsutrymmet att försvinna.

Byggnadsnämnden

Inskanning av förrättningsarkivet såsom fastigheter och kartor för att snabba på utvecklingen mot digital hantering **300 tkr**

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggväsende och att byggverksamheten genomförs enligt Plan- och Bygglagen, PBL. Ansvarsområdet innefattar bland annat upprättande av fastighetsplaner och förslag till detaljplaner enligt Kommunstyrelsens uppdrag och anvisningar. Bland allt arkivmaterial finns ett "förrättningsarkiv" bestående av fastighetsakter och kartor som idag endast existerar i pappersform. Genom digitalisering av förrättningsarkivet

kommer ärendehanteringens att effektiviseras samtidigt som en resursbesparing bör kunna uppnås redan 2017-2018.

Fastighetsnämnden

Drift

Inventering och handlingsplan för en giftfri miljö inom kommunens fastigheter och anläggningar **200 tkr**

Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier och de vistas nära golvet där många kemikalier samlas. Upprepad exponering under de första levnadsåren riskerar att skada nerv-, reproduktions- och hormonsystemet samt immunförsvaret. För att kunna uppnå en hälsosam miljö för våra barn måste kemiska risker även beaktas när förskolor och skolor, lekplatser och idrottsanläggningar byggs och renoveras.

Framtagande 2016 av underhållsplan som bygger på en fastighetsdatabas **100 tkr**

I budgetfullmäktige 2014 konstaterades att det inte finns en regelrätt underhållsplan. Miljöpartiet yrkade då att så länge det inte finns en regelrätt underhållsplan ska det inte budgeteras för underhåll. Kommunfullmäktige beslutade att de 50 mnkr som hade äskats för underhåll minskades ner till 30 mnkr. Det kom således att saknas 20 mnkr för underhåll och detta skulle hanteras utifrån att det saknades en underhållsplan. I årets budgetfullmäktige konstateras att det först i slutet av 2016 kommer finnas en underhållsplan.

Konsekvensen av att underhållsnivån inte är otillräcklig är att vi dels får ett uppdämt behov av underhållsåtgärder som ackumuleras och dels ett investerings- och reinvesteringsbehov som måste tidigareläggas. Ytterligare konsekvenser är att fastighetsbeståndet får en försämrad standard vilket leder till försämrad arbets- och brukarmiljö. Det påverkar således barns och äldres hälsa negativt när skolor respektive äldreboenden har ett uppdämt underhållsbehov. Akuta reparationer kostar dubbelt så mycket som planerat underhåll.

Översyn och utvärdering av kommunens fastighetsförvaltning **100 tkr**

Att förvalta fastigheter handlar om att sköta och administrera dessa för någon annans räkning. Fastighetsförvaltarens uppgift är att jämkna ihop verksamheten med driften och att komma med en konsekvensbeskrivning, ett underlag till en underhållsplan. Det är förvaltarens grundläggande uppgift att regelbundet mäta de komponenter som slits. Enda sättet att påverka kostnader för reparationer på kort sikt är att inventera och göra en plan på lång sikt – vilket också är grunden för komponentredovisning. Miljöpartiet skulle gärna se att 10 års drift, dvs fastighetsunderhåll och skötsel, ingick vid upphandlingar av nybyggnationer och vid om- och tillbyggnadsprojekt – det skulle bespara kommunen mycket tid och pengar. Det är förvaltningen av en fastighet som är det dyra.

Kultur- och fritidsnämnd

Drift

Utökad satsning på samarbetsorganisationen Ungt Fokus med inriktning mot barns och ungdomars psykiska ohälsa och drogrelaterade problem **300 tkr**

"Stockholmsenkäten" (Livsstilsstudien) för 2014 visade att Danderyds ungdomar utmärkte sig negativt vid jämförelse med övriga Stockholmskommuner när det gäller användningen av tobak, alkohol och droger. Pojkars tobaksbruk var högre och ökande, de hade högre medelkonsumtion och antalet storkonsumenter av alkohol var fler än snittet för deltagande kommuner. Pojkarna i gymnasiet hade hög konsumtion av narkotika, främst cannabis. Även övriga Danderyds ungdomar ökade sin användning - sannolikt p.g.a. stor tillgång på droger.

Utvecklingen inom barns och ungdomars psykiska ohälsa och drogrelaterade problem är alarmerande. Den kommunala samverkansorganisationen Ungt Fokus som arbetar med psykisk hälsa och mot alkohol, droger och tobak har en viktig roll när det gäller att stärka det förebyggande arbetet för att ungdomar i kommunen ska få en bra uppväxt.

Miljö och Hälsoskyddsnämnden

Drift

Inventering och riskklassning av förorenade markområden **300 tkr**

Ett av kommunens övergripande inriktningsmål är att Danderyd ska ha en god och hälsosam miljö samt ska arbeta för långsiktigt hållbar utveckling. Vidare gäller att god ekonomisk hushållning skall vara en vägledande princip för kommunens verksamhet.

Danderyds kommun lever inte upp till det nationella miljömålet att alla förorenade områden skall inventeras till år 2015. Denna brist leder också till att kommunens inriktningsmål inte uppfylls. Miljöpartiet anser att kommunen måste göra inventeringen så snart som möjligt för att kunna säkerhetsställa att kommunens invånare inte utsätts för onödiga miljö- och hälsorisker. En snabb inventering är också god ekonomisk hushållning. Oplanerade och oanade saneringskostnader som kommunen kan bli ansvarigt för kan t.ex. innebära att försäljning av tomter blir rena förlustaffärer. Det ska vara fullständigt klarlagt var det finns förorenad mark i Danderyd och det behövs en inventering och riskklassning av förorenade markområden.

Tekniska nämnden

Drift

Park och natur

Kartläggning och handlingsplan för bevarande av de ekologiska värdena av Rösjökilens passage Rinkebyskogen-Altorpsskogen-Ekebysjöns naturreservat **100 tkr**

Danderyd ingår i samarbetet med att bevara Rösjökilen, ett grönområde som sträcker sig genom sex kommuner från Sigtuna i norr till Danderyd i söder. Kilen ska värna de ekologiska värdena och möjliggöra att djur och växter kan sprida sig på ett naturligt sätt. Danderyd är nu kilens svagaste länk eftersom vi håller på att strypa kilen i passagen mellan Altorpsskogen, Ekebysjön och Rinkebyskogen. Tillkomsten av Enebyängens handelsplats var ett dråpslag mot kilen och nu finns planer på bostäder norr om handelsplatsen, studentlägenheter mellan E18 och Roslagsbanan och en tennisanläggning på den så kallade idrottstomten, vilket sammantaget hotar att helt bryta sambandet mellan grönområdena. Den ekologiska betydelsen av denna passage måste utredas och tydliggöras och en plan behöver tas fram för hur sambandet kan stärkas innan någon av de planerade byggprojekten startar

Investering

Energi och klimat

10 laddstolpar för elbilar vid allmän parkering **200 tkr**

10 parkeringsplatser för miljöbilar; skyltar och målning **200 tkr**

Trafiken orsakar stora miljöproblem lokalt med buller och luftföroreningar samt globalt med klimatpåverkan. Att både minska trafikmängden och övergå till fossilfria bränslen är ytterst angeläget. Miljöpartiet föreslår fler laddstolpar och p-platser som reserveras för miljöbilar.

Vatten och avlopp

Våtmark för rening av dagvatten nedströms **800 tkr**

Fördröjningsmagasin för rening av dagvatten uppströms **500 tkr**

Edsvikens vattenstatus är alarmerande vilket främst orsakas av dagvatten som förorenats av biltrafiken. Därför behövs ytterligare dagvattenrening både nära källan och recipienten. Reningsåtgärder nu kan ske med såväl små åtgärder som filter i dagvattenbrunnar som stora åtgärder till exempel våtmarker och fördröjningsmagasin.

Barn- o utbildningsnämnden

Nytt mål

I ett rättighetsperspektiv främjas alla barns och ungdomars grundläggande rätt till utbildning med respekt för deras lika värde och individuella rättigheter

Förskolors och skolors demokratiska uppdrag handlar både om att tillvarata barnens och elevernas rättigheter och utveckla deras demokratiska kompetens. Demokratin och de mänskliga rättigheterna behöver ständigt återskapas och var och en behöver kunskap om vad detta medför och vilket ansvar det innebär. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft i Sverige 2009. Dessa elever har rätt till ett sammanhållet utbildningssystem. Skolor ska ta hänsyn till elevers olika behov och uppväga skillnader i deras förutsättningar för att nå kunskapskraven.

Drift

Vidareutbildning av barnskötare till förskollärarkompetens **1 600 tkr**

För att öka kvalitén på förskolorna behövs en aktiv satsning på att öka andelen förskollärare. För att målet 50 % förskollärare krävs en plan för att öka andelen förskollärare. Det behövs dels strategiska satsningar att utbilda barnskötare till förskollärare och dels en löneförstärkning. Vid 50 % andel förskollärare behövs 60 nya förskollärare. Den kostnadsökning det innebär jämfört med att ha anställda barnskötare i stället är 8 miljoner kr/år. Det är viktigt att vid en höjning av antalet förskollärare även höja pengarna så kostnadstäckning uppnås.

Framtagande av handlingsplan för att säkerställa att alla elever med särskilda behov får dessa tillgodosedda **200 tkr**

I Lärarnas riksförbund granskning om elever med särskilda behov får sina behov tillgodosedda hamnar Danderyd på plats 74 av 290 kommuner. I Danderyd har elever i behov av särskilt stöd ökat de senaste åren. Dessa elever får inte sina behov tillgodosedda av den vanliga läraren i klassrummet.

Återföring av budgeterad neddragning gällande elever med särskilda behov **300 tkr**

I år är det tilläggsanslag som rektorer begärt för elever med särskilda behov 22 miljoner kr. "Det räcker i stort sett till elever med särskilda behov" enligt uppgift från förvaltningen. Det räcker till 38 elever som får extra stöd stora delar av dagen och 91 elever som har fått stöd som omfattar hela dagen. Rektorer fick inte allt de begärde. Tilläggsanslaget skärs ner med 300 000 kr i liggande budget vilket får stora konsekvenser för enskild elev. Det får till följd att rektorer behöver ta av de pengar som ska räcka till vanliga klassrumsundervisningen.

Utredning om införande av "Aktiv naturskola" i grundskolan **100 tkr**

Danderyd har en lång kuststräcka, sjöar och stora naturområden vilket allt ger möjlighet till både friluftsliv och ekologi i praktiken. Många av dagens ungdomar är dock inte medvetna om dessa möjligheter och värden. En Aktiv Naturskola skulle ge fler ungdomar tillfälle att uppleva dessa tillgångar. Runt om Stockholm och i Stockholm finns 19 Aktiva Naturskolor. I Miljöprogrammets handlingsplan ingår Aktiv Naturskola. För att Aktiv Naturskola ska kunna bli verklighet behöver det utredas redan 2016.

Framtagande av strategi för Elevhälsan i syfte att säkerställa att alla elever får hjälp, stöd och skydd **100 tkr**

Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans insatser ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Syftet med en samlad elevhälsa är bland annat att den ska resultera i beslut om specialpedagogiska åtgärder för eleven. Det är bl a viktigt att fastställa de rutiner som behövs för att utveckla och säkra kvaliteten i arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld eftersom våldet har dubblerats i Danderyd.

Miljöpartiet vill att löneförstärkning för lärare baseras på ingångslön och slutlön för att kunna behålla och rekrytera lärare. (Fastställs av lönestrategiska gruppen) Konkurrenskraftiga lärarlöner i syfte att behålla och rekrytera lärare

Löneökningar för lärare i Danderyd hamnar på plats 25 av 290 kommuner vad gäller lön enligt Lärarnas riksförbund. Se statistiken publikationen "Vad säger statistiken om skolan i din kommun". Det är 14 kommuner runt Storstockholm som ligger på bättre plats än Danderyd, bl a Stockholm, Solna och Nacka. Täby ligger plats 42 och Lidingö ligger plats 45. Lärare som inte blir rätt betalda lämnar sina arbetsgivare vilket märktes tydligt vid senaste läsårsstarten vilket drabbar elever. Alla skolor i Danderyd har haft en personalomsättning på över 10 % och två enheter har över över 20 % vilket är mycket anmärkningsvärt. Lönestrategiska gruppen i Danderyd räknar på medellön i sina jämförelser. En rättvisare bild över lönebilderna i kommunen blir det om hänsyn tas till medellön, percentil 90 lönen (utgångslön), percentil 10 lönen (ingångslön), lönespridningen dvs percentil 90/percentil 10. Då visas vilken lönekarriär lärarna kan göra.

Socialnämnden

Nytt mål

I ett rättighetsperspektiv främjas alla kommuninvånarens grundläggande rätt till social trygghet med respekt för deras lika värde och individuella rättigheter

Europakonventionen har införts i svensk lag genom lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Mänskliga rättigheter berör samtliga våra politikerområden och i synnerhet verksamheten inom socialtjänsten. Regeringen och Sveriges kommuner och Landsting (SKL) har kommit överens om att genomföra en treårig satsning för att stärka arbetet med mänskliga rättigheter på kommunal nivå. Överenskommelsen som ingåtts syftar till att stärka respekten för mänskliga rättigheter samt kunskapen om hur mänskliga rättigheter kan omsättas i praktiken inom den kommunala verksamheten. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta innefattar utbildning, omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd. Detta gäller oavsett vilken hjälp personen behöver och vilken orsaken är till hjälpbehovet. Merparten av alla Danderydsbor lever ett gott och har ett bra liv, men inte alla.

Framtagande av handlingsplan för anhörigvård och anhörigstöd 100 tkr

25 personer finns i kö till särskilt boende i Danderyd. Det innebär att 25 Danderydsbor mot sin vilja bor kvar hemma med hemtjänst och det innebär 25 anhörigvårdare som får sämre hälsa och livsvillkor. Att vara anhörigvårdare är en slitsam uppgift både fysiskt och psykiskt, den pågår dygnets alla timmar och årets alla dagar. Det är ett frivilligt åtagande och kommunen har en lagstadgad skyldighet att erbjuda insatser, exempelvis i form av ett korttidsboende.

Inrättande av Äldreombudsman med inriktning på sjukas och anhörigas rätt till hjälp, stöd och skydd 300 tkr

Anhörigvårdare ska utgöra ett komplement till kommunens insatser och inte en förutsättning. Därför behövs en äldreombudsman som bevakar att sjuka, seniorer och anhöriga får sina behov och rättigheter tillgodosedda.

Extra satsning på Kvinnojouren**100 tkr**

Familjevåld har enligt socialkontoret dubblerats sedan år 2014 och kvinnojouren är en ideell förening som finansieras genom kommunala bidrag. Bidraget har inte höjts på flera år och den kommunala satsningen behöver öka.

Hantering av flyktingfrågan**2 000 tkr**

Avtalet med Migrationsverket innebär att Danderyd ska ta emot 143 ensamkommande barn och 129 nyanlända som har permanent uppehållstillstånd. Det är en stor utmaning.

Inrättande av samordnare för integration av flyktingar i samarbete med enskilda, föreningar och näringsliv**300 tkr**

För att kunna ta vara på alla goda krafter som finns inom kommunen behövs en samordnare som arbetar med att stärka integrationen av nyanlända och ensamkommande barn.

För att Socialtjänsten ska kunna fullgöra sina skyldigheter behöver personalsituationen ses över så Danderyd kan behålla sin personal och fullgöra socialtjänstlagen.

Istället för att tillfälligt anlita socionomer från bemanningsföretag till hög kostnad behöver vi nyanställa. Socialtjänsten behöver förstärkas ytterligare då personalen går på knäna. Löner kommer att behöva ses över. Danderyd tappar kompetenta socionomer som kan få 7000 kr mer per månad hos bemanningsföretag. Det är av största vikt att socialkontoret ges förutsättningar för att inte bränna ut sin nuvarande personal.

Carolin Robson, gruppledare
Miljöpartiet de gröna i Danderyd